

Ζώσα μαρτυρία (Μέρος Β΄)

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

(Συνέχεια απο προηγούμενο άρθρο : <http://www.pemptousia.gr/?p=96634>)

Δύσκολη η πίστη στην «μωρία» του κηρύγματος. Και εμείς πιστεύουμε σε «Ιησούν Χριστόν εσταυρωμένον». Άλλοι μεν το θεωρούν αυτό ως «σκάνδαλον, άλλοι δε ως μωρίαν»(Βλ. Α΄ Κορ. 1, 23-24), κανένας όμως από αυτούς δεν θα επιτύχει ποτέ τη δική του κάθαρση και θέωση, ούτε θα εισέλθει στο νυμφώνα, δηλ. τη βασιλεία του Θεού, ούτε θα γευθεί το δείπνο της παλιγγενεσίας. Το γεγονός του σταυρικού θανάτου του Ιησού μόνον για τους πιστούς είναι ζώσα μαρτυρία της θεότητός του, για τα νήπια και τους «ταπεινούς τη καρδιά», γι' αυτούς οι οποίοι πιστεύουν και στη δική τους θέωση, γι' αυτούς οι οποίοι με την πίστη και την απλότητά τους έλαβαν την εξουσία της θεοσυγγενείας και έγιναν με τη χάρη τέκνα Θεού. Έτσι ο Παύλος λέει: «το κήρυγμα για το σταυρικό θάνατο του Χριστού είναι μωρία

(ανοησία) γι' αυτούς που πάνε προς το χαμό τους· για μας όμως που είμαστε στο δρόμο της σωτηρίας είναι η δύναμη του Θεού»(Α΄ Κορ. 1, 18)... «Επειδή πράγματι, οι άνθρωποι δεν μπόρεσαν με τη σοφία τους να αναγνωρίσουν τον αληθινό Θεό, ο Θεός ευδόκησε να σώσει με τη μωρία του κηρύγματος από τον τελικό όλεθρο εκείνους που θα πιστέψουν»(Α΄ Κορ. 1, 21). Στη δυσκολία την οποίαν συναντούμε, και βεβαίως λιποψυχούμε, μας παρηγορεί ο Κύριος λέγοντας: «Να έχετε θάρρος, γιατί εγώ τον έχω νικήσει τον κόσμο»(Ιω. 16, 33). Αφού λοιπόν νίκησε τον κόσμο για μας, σημαίνει ότι και εμείς θα γίνουμε νικητές και θα υπερβούμε την κτίση. Το πρότυπό μας έδωσε και το παράδειγμα και τη δύναμη με τη χάρη της μετανοίας, η οποία καταστρέφει τον νόμο της αμαρτίας. Να πως μεταβιβάζει τη χάρη και την εξουσία ο Κύριός μας. «Πάτερα», λέει, «τις διδαχές που εσύ μου έδωσες... και τη δόξα τις έδωσα σ' αυτούς»(Ιω. 17.8,22). Και δεν σταματά η προσφορά του έως εδώ. Αφού μεταβιβάζει την πατρική κληρονομιά, προχωρεί βαθύτερα και συγκλονίζει κάθε αίσθηση, έστω και αν είναι από σκληρό διαμάντι. «Πάτερα, αυτοί που έδωσες θέλω όπου είμαι εγώ να είναι και εκείνοι μαζί μου, για να μπορούν να βλέπουν τη δόξα τη δική μου, τη δόξα που μου χάρισες, γιατί με αγάπησες προτού γίνει ο κόσμος»(Ιω. 17, 24). Όλο αυτό το μεγαλείο της θεοπρεπούς επαγγελίας του Ιησού μας μόνο με βαθειά σιωπή μπορεί να περιγραφεί, διότι με άλλον τρόπο μάλλον θα μειωθεί. Δεν νομίζω ότι υπάρχουν στην ανθρώπινη λογική και φαντασία αριθμοί ή μέτρα προς σύγκριση. Για να θεωρεί κάποιος αυτή τη δόξα, πρέπει να εξοικειωθεί μαζί της. Για να καταλάβει, έστω και «από μέρους» δηλ. αμυδρά, το μυστήριο αυτό, πρέπει να εννοήσει «ποιος είναι αυτός». Μόνος του ο Κύριος πολλές φορές μας πληροφόρησε ότι μόνον μέσα στις εντολές του ευρίσκεται κρυμμένος. «Εκείνος που κρατάει τις εντολές μου και τις εκτελεί, αυτός με αγαπά· και αυτός που με αγαπά θα αγαπηθεί από τον Πατέρα μου, και εγώ θα τον αγαπήσω και θα του φανερώσω τον εαυτό μου»(Ιω. 14, 21). Όποιος δεν τον ακολούθησε με απόλυτη πίστη, όποιος δεν τον αγάπησε εμπράκτως, όπως προαναφέραμε, εξ όλης καρδιάς και ψυχής και διανοίας, ας μην πλανάται ότι είναι πιστός και ας μη τολμά να τον περιγράψει. Τί είναι πράγματι ο άνθρωπος! Κατασκευασμένος με θείο πρόσταγμα από το μηδέν, μεταφέρεται στο πλήρωμα του ακτίστου είναι, με τη χάρη του Χριστού, του Σωτήρα του, που τον αγάπησε. Αυτό προσφέρει σ' αυτόν ο Χριστός Θεός χωρίς μέτρο ή επιφύλαξη. Όπως ο Κύριός μας ως σαρκωμένος Λόγος υπερέβη την κοσμική πραγματικότητα, έτσι και ο θεούμενος δι' αυτού άνθρωπος, με την ενοίκηση του Παναγίου Πνεύματος μέσα σ' αυτών, γίνεται ασυγκρίτως τιμιότερος και αξιότερος από όλη την αισθητή δημιουργία. Μόνον με αυτήν τη διάκριση και τοποθέτηση θα επιτύχει «να ζήσει κάποιος με τρόπο αντάξιο της κλήσεως εκείνου που τον κάλεσε» (Εφεσ. 4, 1). Ίσως να προκύπτει εδώ κάποιος λογισμός αχαλίνωτης υπερηφάνειας, αλλά ο Κύριος μάς προσφέρει και πάλιν την άμυνα. «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας απαρνηθεί τη

ψυχή του, δηλ. τον εαυτό του, ας σηκώσει το σταυρό του και ας με ακολουθεί. Γιατί όποιος θέλει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει· όποιος όμως εξαιτίας μου χάσει τη ζωή του, θα τη βρει»(Ματ. 16, 24-25). Σ' αυτούς τους λόγους του Ευαγγελίου ο Κύριος φανερώνει την ουσιωδέστερη μορφή της αποκαλύψεως για την «στενή πύλη και τη γεμάτη δυσκολίες οδό που οδηγεί στη ζωή»(Βλ. Ματ. 7,14). Η τελειότερη κατηγορία της πρακτικής οδού της σωτηρίας για τη βασιλεία των ουρανών είναι να απαρνηθεί τη ψυχή του, δηλ. τον εαυτό του στο επίπεδο των γήινων ενδιαφερόντων.

Για όσους δεν έχουν γνώση της αιωνίου ζωής φαίνεται παράλογο να απαιτείται θυσία ολοκληρωτικής αυταπαρνήσεως. Δεν είναι όμως όλος αυτός ο κόσμος υποταγμένος απολύτως στη φθορά, και πολλές φορές πρόωρα, εξ αιτίας της ανθρώπινης ανοησίας και των τεχνικών συνθηκών; Η ψυχή όμως του ανθρώπου ως αθάνατη και ως αγαπητό μέλος του Χριστού, του άρχοντα της αιωνιότητας, με ποιά αξία μπορεί να συγκριθεί; Ο Δημιουργός του παρελθόντος, του παρόντος και του αιωνίου μέλλοντος θεμελίωσε την Εκκλησία του επί της ομολογίας της θεότητός του. Κάθε σκέψη ή νόημα, το οποίο αφαιρεί από τον Χριστό το πλήρωμα της θεότητός του, δεν μιλά για αθανασία ή για νίκη πάνω σε κάποιο από τα στοιχεία της φθοράς και του άδου του πραγματικού εφιάλτη κάθε ζωντανής υπάρξεως. Χωρίς τη σταθερή ομολογία της θεότητος του Χριστού ούτε Εκκλησία υπάρχει ως στρατευομένη ή ως θριαμβεύουσα. Και πριν τη λαμπροφόρο ανάστασή του ο Κύριός μας, για να μας βεβαιώσει τη θεότητά του, ανήλθε στο όρος Θαβώρ και μεταμορφώθηκε μπροστά στους προκρίτους του μαθητές και αποκάλυψε περίτρανα, τί θα γίνουμε και εμείς στο μέλλον και αιώνια στη βασιλεία του. Ως προσδοκία αυτά είναι ευχάριστα και τερπνά. Προηγείται όμως και επιβάλλεται η έμπρακτη προσέγγισή τους.

Πολλές φορές προβάλαμε και θα επαναλάβουμε το νόημα του σταυρού, διότι αποτελεί το κλειδί της βεβαίας εισόδου μας. Μόνον «αν πεθάνουμε μαζί με τον Χριστό, μαζί του και θα ζήσουμε»(Β' Τιμ. 2,12). Επομένως πριν από κάθε άλλη σκέψη και ενέργεια προβάλλει το του Αποστόλου Πέτρου: «Αφού, λοιπόν, ο Χριστός πέθανε για μας ως άνθρωπος, πρέπει κι εμείς να οπλισθούμε με το ίδιο φρόνημα»(Βλ. Α' Πέτρ. 4,1). Ο παλαιός άνθρωπος της αμαρτίας ούτε θέλει ούτε μπορεί τα του Θεού, και εδώ ακριβώς βρίσκεται η μάχη και η πάλη. Εάν ομολογούμε όλη τη δωρεά της υιοθεσίας ως χάριν από τη θεία παναγάπη, γίνεται αφορμή συναισθήσεως της ταπεινότητας και αναξιότητάς μας κατά του καταραμένου εγωισμού, ο οποίος είναι η κυριότερη μάστιγα του πονηρού εναντίον μας. Η συνείδηση της μικρότητάς μας σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου, ο οποίος τονίζει ότι «χωρίς εμένα δεν μπορείτε τίποτε να κάνετε» (Ιω. 15, 5), μας οδηγεί στο ταπεινό φρόνημα. Το ταπεινό φρόνημα είναι το είδος της κενώσεώς μας, είναι

ο δικός μας άδης, στον οποίον πρέπει πρώτον να κατέβουμε όπως και το πρότυπό μας, ο Ιησούς μας. Η μεγάλη αρετή η οποία κατευθύνει προς αυτόν το δρόμο είναι, όπως διδάσκουν οι Πατέρες μας, η αυτομεμψία. Αυτή συντρίβει όλες τις παγίδες του δικαιώματος και του εγωισμού, τις οποίες στήνει ο διάβολος. «Όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί, και αυτός που ταπεινώνει τον εαυτό του θα υψωθεί»(Λουκ. 14, 11).

Πόσο μεγάλο δώρο είναι η προσευχή και πόσο λίγο τη γνωρίζουμε! Ό,τι μας χαρακτηρίζει, χωρίς περιστροφές, δεν είναι η ελεεινότητά μας με τις τόσες ελλείψεις και αδυναμίες; Ποιά άλλη καλλίτερη λύση από το «ζητείτε και θα λάβετε»; Πιστεύοντας στην ανάσταση του Κυρίου μας και επικαλούμενοι συνεχώς την θεία του ευσπλαχνία λύνουμε τα πολλαπλά μας προβλήματα και διδασκόμαστε το σωστό τρόπο της αόρατης πάλης εναντίον στις «αρχές και εξουσίες του σκοτεινού κόσμου»(Εφ.6,12). «Ζήτησε τη βοήθειά μου σε ημέρα θλίψεως και εγώ θα σε απαλλάξω από τα δεινά σου»(Ψαλμ. 49, 15), λέει ο Κύριος, και μας κατηγορεί με τις παραβολές του ότι αμελούμε την προσευχή. Η θεία επαφή με τη χάρη, την οποίαν θα προκαλέσει η προσευχή, μεταβάλλει τα πάντα. Σβήνει τα πάθη, κατευνάζει τους πειρασμούς, φωτίζει το νου, για να μη πλανάται στην παράχρηση των νοημάτων, και γεννά το θάρρος και τον ζήλο για την εκπλήρωση των καθηκόντων μας. Τότε και στα αίτια εάν ευρίσκεται ο άνθρωπος, δεν παρασύρεται από αυτά, αλλά και για τους συνανθρώπους του αποτελεί παρηγορία με το φωτεινό του παράδειγμα και τη σωστή του συμπεριφορά. Και το σπουδαιότερο, εάν παραμείνει ταπεινώς ευχόμενος, δεν θα αργήσει η θεία χάρη, την οποίαν τίμησε με την προσοχή και τη θυσία του, να τον αναβιβάσει στην σφαίρα των θείων μυστηρίων, στη μερίδα των τέκνων του Θεού. Παραμένοντας ο άνθρωπος στα επίπεδα αυτά γίνεται πλέον πνευματικός και αρχίζει μέσα του να πληροφορείται αισθητά ότι όλες οι θείες επαγγελίες είναι αληθινές και σύντομα θα τις γνωρίσει, εφ' όσον τις προγεύεται.

«Πόσο μεγαλειώδη και θαυμαστά είναι τα έργα σου Κύριε. Όλα τα δημιουργήσεις με σοφία»(Ψαλμ. 103, 24). «Γιατί δεν έχουμε να παλέσουμε με ανθρώπους αλλά με αρχές και εξουσίες, δηλαδή με τους κυρίαρχους του σκοτεινού τούτου κόσμου, τα πονηρά πνεύματα που βρίσκονται ανάμεσα στη γη και στον ουρανό»(Εφεσ. 6,12). Όλη αυτή η υπόσταση του κακού στην ισχυρότερη έντασή της ένα σκοπό έχει, την καταστροφή των πιστών. Με βάση την πίστη προς τον Χριστό μας και το στόχο μας να τον ακολουθήσουμε με όλη μας τη δύναμη, ανάλογη είναι και η αντίθετη δύναμη του εχθρού και ο σκοπός του να μας εμποδίσει. Δέχεται η ταπεινωμένη από τη μετάνοια καρδιά τη σφοδρότητα της λυσσώδους του επιθέσεως η οποία συγχύζει το νου μας, ώστε να νομίζει ο αγωνιζόμενος ότι όλες αυτές οι ακατονόμαστες έννοιες και σκέψεις είναι δική του ήττα και κακοήθεια. Ο

ταλαίπωρος άνθρωπος μετά την πτώση έπαθε αυτή τη συμφορά, να δέχεται δηλαδή την εξουσία του πονηρού, ο οποίος τον παρακινεί στα δικά του αμαρτωλά σχέδια. Μόνον η θερμή μετάνοια μπορεί να αναχαιτίσει αυτόν τον παραλογισμό και να ενδυναμώσει το νου, ώστε να διαφύγει από τον κύκλο της φαυλότητας και να επεκταθεί στο χώρο της απεραντοσύνης, διότι φωτιζόμενος από τη θεία χάρη διαχωρίζει το θετικό της δικής μας θέσεως και κληρονομιάς, από το πρόχειρο και μάταιο του εχθρού, ο οποίος μας περισφίγγει προσωρινά. Στην πάλη προς όλες τις αντιθέσεις μόνον η σταθερή πίστη στον αναστάντα Κύριό μας υπερνικά. Σε όσους δεν πιστεύουν στη δύναμη της αναστάσεως, αλλά στηρίζονται στη λογική τους κρίση, η εξουσία του σατανά δεν είναι μόνον υποκινητική αλλά βίαιη και πολλές φορές στραγγαλιστική, μάλιστα δε όταν τη μάχη κάνουν όχι μόνον σκέψεις και λογισμοί, αλλά τα αίτια, τα οποία ευρίσκονται συνεχώς μπροστά μας και μέσα μας και ιδιαίτερα ο πόλεμος της φαντασίας, ο οποίος οδηγεί μερικούς σε σύγχυση και πλάνη. Αναμφισβήτητο πάντως γεγονός είναι ότι «για να μπούμε στη βασιλεία του Θεού, πρέπει να περάσουμε πολλές θλίψεις»(Πράξ. 14, 22).

Ο Θεός είναι ανέκφραστα μεγάλος. Είναι «ο μακάριος και μόνος εξουσιαστής, ο βασιλέας των βασιλέων και ο κυρίαρχος των κυριάρχων. Αυτός είναι ο μόνος αθάνατος και κατοικεί σε φως απρόσιτο. Κανένας από τους ανθρώπους ούτε τον είδε ούτε μπορεί να τον δει»(Α΄ Τιμ. 6,15-16). Άλλο είναι να ακούει κάποιος για τον Θεό και άλλο να τον γνωρίσει αισθητά. Και όμως ο απέραντος Θεός μικραίνει, όταν θελήσει, τον εαυτόν του στα μέτρα μικρού ανθρώπου, ώστε να χωρέσει στην ευτελή ανθρώπινη υπόσταση. Στα θεοπρεπή του σχέδια για τη δική μας ανάσταση και τελειότητα επιτρέπει το σκληρό πόλεμο του εχθρού, ο οποίος ασφαλώς μας ταπεινώνει φαινομενικά. Στην πραγματικότητα όμως με αυτό τον τρόπο κατεργάζεται Αυτός τη νίκη και την αποδίδει σ' εμάς. Εάν ο άνθρωπος δεν λυγίσει από τον πόνο στη μάχη, ολοκληρώνει την ομολογία του. Και ενώ ο Θεός με τη χάρη του πραγματοποίησε τη νίκη, την παραχωρεί στην ταπεινότητά μας για τον λίγο κόπο της υπομονής. Όταν ο άνθρωπος συνειδητοποιήσει πόσον απαραίτητο είναι να επιστρέψει και να ευρίσκεται κοντά στον Θεό, δέχεται φωτισμό και διδάσκεται τα μυστήρια της πνευματικής ζωής στην πράξη. Εδώ εξελίσσεται ένα μυστήριο, το οποίον είναι σχεδόν όμοιο με τις αλλοιώσεις της φυσικής μας καταστάσεως, τις οποίες προαναφέραμε. Η θεία χάρη, η οποία για μας είναι το παν, ενώ μας δίδαξε και μας χειραγώγησε, ώστε να είμαστε νικητές με την αίσθηση της φλόγας της θείας αγάπης, συστέλλεται σχεδόν ολοκληρωτικά και μας αφήνει μόνους, μερικές φορές δε στη σκληρότερη φάση της μάχης. Αυτό συνηθίζεται από τη μητέρα χάρη αποκλειστικά και μόνο για να δοκιμάζει την προαίρεση και την πιστότητα στην ομολογία μας. Πρέπει απαραίτητως να επισφραγίζεται η ελευθερία μας στην εκλογή μας ότι αγαπούμε ολοκληρωτικά τον

Θεό και κάθε κίνησή μας έχει μόνον αυτόν ως πρώτον της σκοπό. Με αυτόν τον τρόπο εκπληρώνεται η πρώτη μας κίνηση. «Σηκώνοντας τον σταυρό και ακολουθώντας τον», αποδεικνύουμε πλήρως την αγάπη μας προς τον ίδιο ως πατέρα μας πλέον, και έτσι δικαιούμαστε τη σφραγίδα της δωρεάς να κληρονομήσουμε τα αγαθά που μας υποσχέθηκε, την παναγάπη του. Η σύμφωνα με αυτόν τον τρόπο ανταπόκριση του αγωνιζόμενου να μείνει πιστός και ευγνώμων στις συστολές της χάριτος, όταν αισθάνεται μόνος και αβοήθητος, είναι μία πολύπλευρη προκοπή. Πρωτίστως κατά τον αββά Ισαάκ τον Σύρο καμιά προσφορά του Θεού δεν αυξάνεται χωρίς ευγνωμοσύνη. Ακολουθως απαιτείται καρτερία στους πειρασμούς. Και οι πειρασμοί τότε γίνονται αισθητοί, όταν συσταλεί και κρυφτεί η χάρις. Μόνον έτσι ανεβαίνουμε στην ανώτερη πίστη της θεωρίας. Επίσης δεν μας εισάγει η χάρις στα μεγαλύτερα μυστήρια, διότι στερούμαστε πρακτικής εμπειρίας «γιατί τα χέρια δεν γνωρίζουν από συμπλοκές και μάχες και τα δάκτυλα τον πόλεμο»(Βλ. Ψαλμ. 143, 1). Και το τελευταίο και κυριότερο, χωρίς αυτή την απόδειξη και εμπειρία είναι αδύνατον να πλησιάσουμε το όριο της πραγματικής ταπεινοφροσύνης, χωρίς την οποία δεν γίνεται καμιά προκοπή. Μόνον μετά την υπομονή μας σε κάθε είδος δοκιμασίας όταν συστέλλεται η χάρη θα σταματήσει η συνείδηση να ελέγχει τις δικές μας παραλήψεις, που σύμφωνα με το λόγο «εκείνος που γνωρίζει και δεν κάνει το θέλημα του Θεού θα τιμωρηθεί αυστηρά»(Λουκ.12,47).

«Πίστη χωρίς έργα και έργα χωρίς πίστη θα απορριφθούν εξίσου από τον Θεό», λέει ο μέγας Πατέρας Διάδοχος Φωτικής. Σε όλες μας τις πράξεις ο Θεός εξετάζει την ύπαρξη της πίστεως σ' αυτόν, και μόνον όταν κάτι εκτελείται με αυτήν, το αποδέχεται και το βραβεύει. Παράδειγμα ο Πατριάρχης Αβραάμ, ο οποίος απέδειξε εμπράκτως την πίστη του, με τη σφαγή του υιού του, και έγινε παράδειγμα πίστεως σε όλες τις γενεές.

Τονίσαμε τη δοκιμασία από τη συστολή της χάριτος και την υποχρεωτική μας καρτερία στην αίσθηση της στερήσεως του Θεού. Θα προβάλουμε τώρα ένα άλλο στοιχείο εντελώς απαραίτητο γι' αυτήν την ετοιμασία. Συγκρίνοντας κάποιος την αφορμή της πτώσεως και της καταστροφής, και τον τρόπο της επιστροφής και της σωτηρίας, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι παραμένει ως καθήκον η συμμόρφωσή μας με το μέσον αυτό. Με την παρακοή και αποστασία του προπάτορα έγινε ολοκληρωτική ζημία και η μεγίστη συμφορά σε μας και στην υπόλοιπη κτίση. Όλον αυτόν τον όλεθρο θεράπευσε ο Χριστός μας, ο σαρκωμένος Λόγος του Θεού, με την υπακοή και το σταυρό του. Δεν χρειάζονται σχόλια εδώ, διότι ομιλούν απ' ευθείας τα πράγματα. «Πρώτα λοιπόν για την υπακοή πρέπει να φροντίζουν εκείνοι που θέλουν να πολεμήσουν την οίηση του διαβόλου. Και αυτή

με τον καιρό θα μας δείξει χωρίς λάθος όλους τους δρόμους των αρετών»(Διαδόχου Φωτικής, Λόγος Ασκητικός, §41). Εάν κατά τις ερμηνείες των Πατέρων μας όλα συνίστανται με το να μετέχουν στη δημιουργική και συνεκτική δύναμη του Θεού Λόγου, και «δεν εξαρτάται από τον άνθρωπο η ζωή του», τότε πού είναι η δύναμη και η ικανότητα των στοιχείων και αυτής ακόμη της λογικής του ανθρώπου μετά την πτώση του; «Χωρίς εμένα δεν μπορείτε να κάνετε τίποτε»(Ιω. 15, 5). Σ' αυτό ο μακάριος Γέροντάς μας επέμενε ιδιαιτέρως, για να μεταδώσει το νόημα της υπακοής και υποταγής ως του κατ' εξοχήν απαραίτητου καθήκοντος της φιλοθείας. Εάν ο Παύλος μάς παρακινεί προς μίμησή του, και άρα προς μίμηση του Χριστού, σε κανένα άλλο σημείο δεν αποτυπώνεται η ζωή του Θεανθρώπου Σωτήρα μας, παρά μόνο στην υπακοή του. Άλλο παράδειγμα, το οποίον προέβαλλε ο μακάριος Γέροντας, ήταν το της αειπαρθένου Μαρίας. Αυτή με την υποταγή της στο θείο θέλημα και την υπακοή της στον Θεό Λόγο προσήλκυσε από τους πατρικούς κόλπους το πατρικό απαύγασμα, τον Χριστό, και έγινε πρότυπο και αιτία σωτηρίας όλου του κόσμου.

Συνεχίζεται...